

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

W przeszłym tygodniu odbył się tu z uroczystością zwyczajną coroczny sejm postulatowy.

Dnia 21. b. m. po wysłuchaniu mszy ś. w kościele katedralnym o. f. zgromadzili się obecni tu członkowie stanów w południe u prezydenta gubernijalnego i zastępcy prezesa stanów, JW. barona Krieg de Hochfelden, i czekali tam przybycia c. k. komisarzy sejmowych, na których uroczyste przyjęcie stali uszykowani w szpaler w sieni domu JW. prezydenta grenadyjerowie c. k. wojska. O godz. w pół do 1szej w południe przybyli c. k. komisarze: c. k. radca tajny, Wielki Ochmistrz koronny, JW. Jan Kanty hr. Stadnicki, i deputowany stanów kawaler de Badeni, w paradnym sześciokonnym powozie z orszakiem oddziału wojska c. k. jazdy i wręczyli zastępcy prezesa stanów swoje listy wiarytelne od Najjaśniejszego Pana, najmiłościwiej panującego nam Cesarza i Króla Imci.

Dnia 22. b. m. o godzinie 10tej rano został sejm uroczystie zagajony. Na rynku stał w parady batalijon piechoty a przy nim uszykowany w szpaler korpus jeden tutejszej milicyi miejskiej. Stany zgromadziły się, jak zwyczajnie, w sali biblijoteki uniwersyteckiej, gdzie, po przeczytaniu najwyższych reskryptów, JW. prezes sejmowy otworzył sejm stosowną przemową, poczem wysłano uroczystie deputacyją do c. k. komisarzy sejmowych, aby ich na posiedzenie sejmowe zaprosić. Komisarze sejmowi, przybywszy do sali posiedzenia, byli u progu przez zgromadzone na sejm stany uroczystie przyjęci i do przeznaczonych dla nich krzesel zaprowadzeni. Pierwszy komisarz sejmowy miał potem do stanów przemowę, w ciągu której odczytane zostały w językach: niemieckim i polskim królewskie postulata. Posiedzenie to zamknął prezes sejmowy stosowną do okoliczności przemową, imieniem stanów sejmujących, do c. k. komisarzy sejmowych.

Po zagajeniu takim sposobem sejmu i po zamknięciu pierwszego posiedzenia sejmowego c. k. komisarze sejmowi odprowadzeni zostali

do swoich pomieszczeń w takiej samej asystencyj, w jakiej na to pierwsze przybyli posiadzenie. Naprzód jechał galowy powóz sześciokonny, otoczony oddziałem wojska c. k. jazdy, a w nim c. k. komisarze sejmowi; rozstawione po ulicach, kiedy powóz ten przejeżdżał, c. k. wojsko oddawało jadącym w nim c. k. komisarzom, przy brzmieniu muzyki wojskowej, należne honory. Za nimi jechali c. k. sekretarze gubernijalni, wiozący najwyższe reskrypta; potem jechali: prezydent o. k. rządów krajowych i zastępca prezesa stanów, metropolita obrządku grecko-katolickiego, arcybiskup ormieński, inni urzędnicy koronni i deputaci stanu duchownych, rektor tutejszego c. k. uniwersytetu, członkowie stanów i deputowani stołecznego miasta Lwowa.

Na obchód uroczystości dni sejmowych dali kilka wielkich obiadów JW. Jan Kanty hr. Stadnicki, komisarz sejmowy, i JW. prezydent rządów krajowych, pod czas których spełniano toasty za pomyślność najmiłościwiej panującego Monarchy i całej rodziny cesarskiej. JW. prezes gubernijalny dał w ciągu tego czasu dwa świetne wieczory.

D. 25. b. m. sejm zamknięty został, z tą samą, jaka była przy jego zagajeniu uroczystością.

Morawija i Szląsk.

Gazeta berneńska z d. 21. października donosi z Berna:

W d. 15. b. m. odprawiono ze zwyczajną uroczystością sejm postulatowy, zwolany przez N. Pana na następujący rok administracyjny 1835.

Królestwo Lombardzko - Weneckie.

Podług doniesienia gazety medyjołańskiej obchodzono d. 4. b. m. wielką uroczystość imienia N. Cesarza Imci w Medyjołanie, służbą bożą, po której rozdano nagrody, przeznaczone przez wspaniałomyślność N. Pana dla zachęcenia rolnictwa i rzemiosł. Nagrody te składały się z siedmiu złotych i trzydziestu dwóch srebrnych medali; pięćdziesiąt osiem osób otrzymało nagrody. Pomiędzy przedmiotami, które pierwsze nagrody odebrały, znajdują się machina rachunkowa przez Luigi Torchi zro-

biona, klawikort Giuseppe Cattaneo, i machina parowa Giuseppe Leonardi i t. d. Po ukończonej uroczystości, udał się gubernator w towarzystwie kardynała arcybiskupa i innych dostojnych osób do sali, gdzie wystawione były uwieńczone nagrodą przedmioty, jakoteż inne plody narodowego przemysłu, które w dowód postępu w każdym rodzaju przemysłu w Lombardyi powszechnie uzyskały pochwały. Wieczorem dane było przedstawienie w teatrze *alla Scala* dla oznaki radości z szczęśliwego zdarzenia dnia tego.

— Z Węgier. —

Harczag (Wielka Humanija) d. 15. października: „Dzisiaj rano po w pół do osmiej dało się uczuć raptownie silne trzęsienie ziemi, przeszło dwie sekundy trwające, tak dalece, że wszystkie budowy trzeszcząc, chwiała się. Powierzchnia wprzód spokojnie stojącej wody, wyrzucała balwany, które mąciły się, jakby przypadkiem gwałtownym wichrem z gruntu poruszone były. Prawie w półminuty ponowiły się udźwignienia, które zdawały się ze wschodu pochodzić, i znowu wszystkie dawniej uważane zjawiska się postrzegano. Znacznej szkody nie uczyniło to zjawisko natury. Przed tēm zdarzeniem i potem, ani temperatura powietrza (cokolwiek chłodna jak w jesieni), ani czystość atmosfery, nie okazały znacznej zmiany. I w Budzie a jeszcze mocniej w Peszcie i t. d. dało się uczuć, o tym samym czasie, trzęsienie ziemi.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Courier angielski mówi na nowo o wyniesieniu się Santa Anna na cesarza, i zaprowadzeniu, dawnego stanu szlachty. Wraz opowiada, że Alamon, sekretarz stanu pod Bustamencie, na którego dotąd głowę nałożona była cena, powołany został teraz na nowo przez Santa Anna i przywrócony do urzędu. W Guadalaxara miał ponieść klęskę oddział milicyi, który walczył za sprawę prezydenta. Jenerał Cartaza przywrócił znowu porządek. Spodziewano się także niebawem poddania się jenerala Miége. Dotąd tylko wyższa Guadalaxara ma się jeszcze opierać.

Portugalija.

Okręt królewski, *Royal Tar*, przywiózł do Anglii wiadomości z Lizbony do d. 5. paźdz. dochodzące. Stolica owa była zupełnie spokojna. Pogrzeb zwłok Dom Pedra odbył się w nocy z d. 27. na 28. września z obrzędem

zwyczajnym przy pogrzebie jenerala. Królowa Dona Maryja niepokazywała się przez ośm dni.

Dwór udał się dnia 28. września do pałacu *Necesitados*. W d. 2. października były w pałacu Ajada pokoje, na których królowa przypuszczała różne osoby do ucałowania ręki swojej; cesarzowa wdowa nie znajdowała się; infantka Dona Izabella Maryja była przy boku królowej. Nowe ministeryjum musiało podczas zagajenia posiedzenia kortezów d. 3. b. m. silny cios wytrzymać. Opozycja zdawała się być całkiem osobistą nienawiścią ku księciu Palmella ożywioną. Tak zwana infrakcyjna komisya (mająca czuwać nad zamachami przeciwko konstytucyi) zdała izbie deputowanych, nieproszona, raport; w którym mianowanie księcia Palmella prezydentem rady bez portefeuille mocno jest ganione i jako nadwergężenie konstytucyi uważane. Po długich rozprawach, w których książe Palmella starał się usprawiedliwić swoje postępowanie, przystąpiono względem wniosku komisyi słabą większością sześciu głosów (50 przeciw 44) do porządku dziennego.

Na statku *Royal Tar* przybył do Anglii pan Bayard, podsekretarz stanu w wydziale spraw zownętrznych w Lizbonie. Upoważniony jest oddać księciu Leuchtenberg pałasz Dom Pedra, przez tegoż onemu zapisany, i zaprosić go, aby, o ile być może, jak najspieszniej udał się do Lizbony. - P. Bayard przywozi także z sobą wszystkie papiéry, potrzebne do zawarcia kontraktu ślubnego między księciem a królową.

Hiszpanija.

Dziennik paryzki donosi, podług listu z Madrytu, że izba prokuratorów, na posiedzeniu swoim w d. 8. października przyjęła jednomyślnie ustawę względem wyłączenia Don Carlosa i jego potomków od następstwa tronu; postanowiła także, że ten książę i jego rodzina powinni być na zawsze wygnani z ziemi hiszpańskiej.

Journal des Debats donosi z Madrytu z d. 29. września: Spodziewani są tu niebawem deputowani: Arguelles, dla swojej wymowy „boskim” zwany, i Galiano. Ich opozycja nie będzie systematyczną, ponieważ Arguelles ściśle jest z panem Torreno przyjaźnią połączony i pierwszemu ministrowi przychylny, Galiano zaś, nowy deputowany z Kadixu, ma być bardzo umiarkowany. W dniu 20. zaprowadzono w Burgos sąd królewski. Brat Zumalacarre-guy jest pierwszym prezydentem, i przy tej sposobności złożył powtórnie świetne wyznanie

swoich liberalnych zasad, o których rzetelności nikt nie powątpiewa. Rodzina Zumalacarre-guy nie jest jedyną, w której się znajduje taka różnica zdań. Z resztą naczelnik karlistów, Zumalacarre-guy, jakoteż margr. Valde-spina, i p. Batis należeli niegdy do stronnictwa niepodległości, które od 1793 w prowincjach powstałych istnieje.

Dziennik barceloński *el Vapor* zawiera pod d. 2. października artykuł, wyrażający, że wrześnie odznacza się wielkimi usiłowaniami stronnictwa karlistów, aby w Katalonii utworzyć zarody powstania, które się linią góry lasów z wielkiem powstaniem Nawarry połączyć miało. »W istocie (kończy *Vapor*) Romagosa przybywa do naszej prowincyi z butawą marszałka, i na różnych punktach, w Taragona i Evoles, pokazują się Copons i Tristuny jak satellity złego ducha. Szczęściem środki wojskowe, z wielką oględnością przedsięwzięte, zniweczyły wszystkie plany w owym księstwie. Igualada pokazuje mogiły Romagosa, Agramunt mogiłę Villela, Barcelona mogiłę Feys; na wszystkich punktach tej prowincyi widać mogiły owych ofiar, które padły za sprawę porządku i prawości. Księstwo to ożywione chęcią boju i jednomyślniejsze niżeli dawniej, aby bronić swobód *Estatuto real* i praw Izabelli II.⁴

Wiadomości z Bajonny z d. 9. października zawierają: Kolumny Rodila i Cordovy stały onegdaj w okolicy Pampeluny, pierwsza w U-riarte i Villaba, druga w Berreo, obiedwie tylko godzinę drogi od owego miasta. Szósty i siódmy batalijony Nawarry stały tego samego dnia w Larainzar i Arosteguy, na dolinie Ulzama. Piąty batalijon karlistów przybył d. 7. do Garrain, na dolinie Bastan, o pół mili od Elisondo. Wieczorem począł on strzelać do osady miasta ze wzgórza, od strony wschodniej domu umocnionego *la misericordia*. Zumalacarre-guy stoi w Eulate ze czterema batalijonami i jazdą karlistów. Tamto kazał on rozstrzelać dwóch członków junty i trzech plebanów.⁵ Kolumny Lorenza i Oraa stoją w Puen-te la Reyna i Ubano, cztery godzin drogi od Pampeluny. Jenerał Espartero stał z d. 4. w Durango, gdzie cholera panuje. Dnia 5go zamordowali karliści dwie niewiasty w Abarzazu, a dwóm innym uszy poodrzynali.

Z Bajonny piszą pod d. 10. października: Właśnie podług wiadomości teraz nadeszłej, pokazały się pod Pampeluną kupy zbrojne karlistów, lecz zostały na głowę pobite i rozprószone. Rozchodzi się wieść, że Zumalacarre-guy opanował Bilbao i nałożył tamże znaczną kontrybucyję; atoli ten naczelnik karlistów

był onegdaj w Estella, i chcąc przybyć do Bilbao, musiałby był przerywać się przez liczne obozy wojsk królowej. Należy przeto wątpić o rzetelności tego podania. — Dalej mówią, że Christonosowie ponieśli klęskę na dolinie Bastan. Szczegółów nie podają. Z okolicy Elisondo piszą, że od trzech dni strzelają do klasztoru, którego pułkownik Aroiz broni. Załoga zrobiła wycieczkę o pół godziny drogi od tej twierdzy i ścigała oblegających; tu wyszło nagle dwa batalijony pod Zumalacarre-guy z zasadki i odpędziło Christonosów. Załoga poniosłszy niejaką stratę powróciła do Elisondo, gdzie jenerał Cordova na nowo jest spodziwany. Hr. Roger (p. Joly) znajduje się ciągle na granicy, urządza we wszystkich kantonach policyjną i przedsiębierze szczególniejsze środki przeciw tajemnemu handlowi karlistów.

W Bajonnie rozkazano przetrząść domy w skutek odkrycia w Bordeaux korespondencyi między znanyms księgarzem a lekarzem, którzy uchodzili za bardzo liberalnych, a których teraz na użytku zabiegów karlistowskich schwytano. W zabranych listach znajduje się, jak słychać, bardzo ważna skazówka zamiarów karlistów i torysów dla Don Carlosa i przeciw Ludwikowi Filipowi. W korespondencyi wspomnionej wymienionych jest kilka osób z Bajonny. Potwierdza się wiadomość, że p. Joly, znany z uwięzienia księżnej Berry, upoważniony jest jako jeneralny inspektor wyższej policyi we wszystkich departamentach, graniczących z Pireneami.

¹ *Gazette de France* zapewnia, że rząd odebrał d. 14. rano bardzo smutną wiadomość o wojsku Chrystynosów, które się znajduje w zupełnym stanie rozwiązania. Zdaje się, że Don Carlos obrał nowy plan kampanii. Zumalacarre-guy dał natychmiast rozkaz wszystkim swoim podrzędnym, aby ruszyli na dolinę Aurezcoa (może Amescosa?). Sądzą powszechnie, że tak pretendent, jakoteż junta Nawarry równie się tamże udadzą, a potem raptem wyruszą naprzód.⁴

Wielka Brytanija i Irlandyja.

² *Courier* donosi o wyjeździe hrabi Matuszewicza do Hamburga.

P. James Pattison wybrany został na naczelnego dyrektora banku angielskiego w mieście pana Raikes, który zbankrutował.

Podług listów prywatnych z Indyjów wschodnich lord Bentinck bardzo niebezpiecznie jest chory. Przy odejściu tego listu znajdował się w Bangalore.

W Londynie sprzedawano po pierwszy raz

publicznie herbatę z Singapore od czasu zniesienia monopolium kompanii wschodnio-indyjskiej, a tak otworzony został właściwie wolny handel herbatą.

Francyja.

Król jmc powrócił d. 13. października do Paryża i przewodniczył na radzie gabinetowej. Znajdowali się wszyscy ministrowie, oprócz ministra spraw zewnętrznych, admirała Rigny, bawiącego w Belgijum. Do narad należeli: książę Orleański, książę Decazes i hr. Montalivet. Posiedzenie trwało bardzo długo.

Królowa jejmość wyjechała w d. 14. b. m. z St. Cloud do Bruxelli w towarzystwie królewien Maryi i Klementyny.

Zachowawca pieczęci i minister spraw duchownych, p. Persil, wydał następujący okólnik do biskupów i arcybiskupów:

»Monseigneur! Wziąłeś sobie wpan za powinność przesłać plebanom swojej dycezyi drukowany list encykliczny papieża, względem dzieła pana Lamennais, pod tytułem: »Słowa wierzącego.« Jakikolwiek może być cel tego listu udzielnego papieża, jakkolwiek może być godna nagana owa książka, którą ten list potępia, rząd żądaże Monseigneur, że przy tej sposobności gorliwość przeważała prawne przepisy. Art. 1. ustawy z 18. Germinal z r. X. mówi wyraźnie: iż żadna bulla, żaden brevet, reskrypt, dekret, mandat, list installacyjny (*provision*), żaden list zezwalający (*signature*), zastępujący list instalacyjny i ogólnie żadna ekspedycja dworu rzymskiego, gdyby się nawet osób prywatnych tyczyła, nie może być bez potwierdzenia rządu przyjęta, ogłoszona, drukowana lub innym sposobem wykonana. Ta nauka nie jest nowa, jest ona nauką dawnego parlamentu królestwa. Pojedyncze potępienia pism nie były nigdy z tego wyjęte. Prawda, że dzienniki, nawet *Moniteur*, w swojej nieurzędowej części, udzieliły również tego encyklicznego listu; wszakże ta, w każdym względzie naganna indykretyja, nie opoważniała francuskie duchowieństwo do onegoż ogłoszenia. Rząd pozbawiony jest tym sposobem prawa, którego nie może się zrzec, bez nadwężenia pierwszych zasad naszego publicznego prawa. Z radością uznaję Monseigneur, że wyrzezoną w tym akcie nauka Ojca Sgo jest godną pochwały, i może wydać korzyść dla porządku; atoli zaniedbałbym mojego obowiązku, gdybym wpana nie wezwał, abys się na przyszłość ściśle trzymał prawa, któreś wpan tą razą, wiem, jedynie w najlepszym zamiarze przekroczył. — Przyjmieć wpan i t. d. Persil.

W dniu 13. października przybył do Paryża admirał Rigny ze swoją małżonką.

Journal de Paris oświadcza, iż jest upoważniony do zaprzeczenia od kilku dni w piśmie paryżskich rozszerzonej wieści, jakoby Dom Miguel przybył do Hiszpanii.

Podług wiadomości z Toulonu, eskadra ćwicząca się w obrotach, która wypłynęła z tamtejszego portu, zarzuciła kotwicę w dniu 7. t. m. pod wyspami hyerskiemi.

Gwardyje narodowe z Draguignan i Grasse zostały rozwiązane i rozbrojone. Do tego ostatniego miasta posłano oddział popisowych z 10go lekkiego pułku piechoty i uzbrojono ich bronią, gwardyi narodowej odebraną.

PP. Caquerai, Belon i Maupert, skazani zaocznie na śmierć, iż należeli do szuanów, stawiający się jako więźni, zostali przez sąd assyssów w Orleanie uwolnieni. Obrońcą ich był p. Janvier.

Hr. Löwenhielm, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister króla jmc szwedzkiego przy królu Francuzów, przybył do Paryża, dla objęcia znowu swojego obowiązku.

W d. 11. października przybył do Paryża poseł północno-amerykański, pan Livingston. Miał on przywieźć nowe propozycyje swojego rządu względem 25 mil. fr., których wypłatę odrzuciła izba deputowanych na ostatniem posiedzeniu. Zapewniają, że gabinet washingtonski, aby rzecz tę zupełnie ukończyć i zapobiedz nowym ze strony izby trudnościami, chce żądania swoje na dwie trzecich części ograniczyć.

Par Francyi Donatien hr. Sesmaisons złożył swój urząd pułkownika; albowiem, jak mówi w liście swoim, nie podoba się mu użycie wojska do służby, jak to było na ulicy Transnonain, i do zastaniania strażni i wydanie ustaw wyjątkowych.

Fregata »Artemiza«, która w dniu 19. września z Toulonu odplynęła, zawinęła dnia 26go wspomnianego miesiąca do zatoki algierskiej, dokąd przywiezła nowego gubernatora, jenerała lejtnanta hr. d'Erlon, intendenta cywilnego pana la Paquier, i komissarza do urzędzenia sądownictwa szczególnie mianowanego, pana Laurence; reszta nowo-mianowanych urzędników przybyła na korwecie Agathe i brygu Rusé. Urzędowny dziennik algierski donosi o zaprowadzeniu tamecznych sądów i umieszcza odezwę nowego gubernatora, jenerała Drouet d'Erlon, do krajowców, jakoteż jego rozkaz dzienny do wojska. Nowy gubernator, wysiadłszy w d. 26. września na ląd, był od krajowców z radością przyjęty.

Królestwo Polskie.

Dziennik Powszechny warsz. z dnia 24. października r. b. zawiera co następuje:

Z Rożej Łaski my Mikołaj I. cesarz wszech Rosyji, król Polski i t. d. i t. d. i t. d.

Udzielając przez manifest nasz z dnia 20go października (1. listopada) 1831 r. ogólne przebaczenie poddanym naszym Królestwa Polskiego, wyłączyliśmy jedynie z pod takowej amnestyi istotnych sprawców wynikłego tamże rokoszu.

Oddzielny sąd kryminalny postanowieniem naszym z dnia 13. lutego 1832. roku w Warszawie ustanowiony dla sądzenia, według praw, takowych zbrodniarzy stanu, ukończył powierzoną mu czynność.

Roztrząsnąwszy przedstawiony nam raport tegoż sądu, niemniej wyrok przez niego względem pomienionych winowajców wydany, i zachowując w pamięci uczynione w swym czasie przez w Bogu spoczywającego cesarzewicza wielkiego księcia Konstantego Pawłowicza, wstawienie się za nimi, abysmy nie odmawiali im, co ile być może, łaski naszej, godząc przytém obowiązek sprawiedliwości i powagi praw, z uczuciami miłosierdzia; nakoniec biorąc na uwagę żal przez tychże winowajców okazany, uznaliśmy przyzwolitóm złagodzić kary przeciw nim przez sąd wyrzeczone; w skutek czego rozkazujemy:

1) Przestępcy, którzy z powodu szczególnej ważności popełnionych przez nich zbrodni, w moc istniejących praw na karę śmierci osądzeni zostali, a mianowicie:

Podporucznik Piotr Wysocki, podporucznik Franciszek Malczewski, obywatel województwa Galickiego Wincenty Niemojewskiego i żołnierz Tomasz Przybylski, uwolnieni być mają od wyrzeczonej przeciw nam kary śmierci, i odesłani zostaną do robót w kopalnych na Syberyi: Wysocki na lat dwadzieścia, Malczewski na lat osmnaście, Przybylski na lat piętnaście, a Niemojewski na lat dziesięć.

2) Skazani przez sąd na karę warownego więzienia: Podporucznik Ludwik Chrząstowski na lat dwanaście i Podporucznik Stanisław Prokopowicz na lat dziesięć, jakoteż osądzony na dziesięcioletnie ciężkie więzienie podporucznik Franciszek Stypułkowski, mają, zamiast odbycia kar pomienionych, być odesłani do robót fortecznych: Chrząstowski na lat dziesięć, drudzy zaś dwaj każdy na lat ośm.

3) Skazani na ciężkie więzienie winowajcy, jakoto: Podoficer Józefat Napoleon Wojakowski na lat sześć, podoficerowie: Mikołaj Roszewski, Jan Wolski, Ignacy Bill, Wincenty

Łenczowski, Adolf Kurcewski, Gaspar Babski, Nereusz Rożański i podchorąży Tomasz Ruciński na lat cztery, w miejsce odbycia wyrzeczonych przeciw nim kar, oddani będą do rot arezstanckich fortecznych: Wojakowski na lat pięć, inni zaś na lat trzy.

4) Skazani wyrokiem sądu na karę trzechletniego więzienia ciężkiego podoficerowie: Fortunat Wielobylski, Aleksander Bogustawski, Seweryn Grodziński i feldwebel Józef Różniński, oraz skazany na dwuletnie także więzienie uczeń Woyciech Słabowski, oddani będą do rot arezstanckich fortecznych, pierwsi czterej na lat dwa, a ostatni na rok jeden.

5) Takieżże samęj karze na przeciąg czasu wyrokiem sądu oznaczony, ulegnie uczeń Hipolit Rzewuski, skazany na jednoroczne ciężkie więzienie.

6) Podoficerowie: Michał Bębnowski i Rafał Wodzyński, skazani przez sąd na zamknięcie w domu kary i poprawy, pierwszy na lat dwa, a ostatni na rok jeden, wytrzymani także będą: Bębnowski przez rok jeden, a Wodzyński podług wyroku sądu.

7) Z uwagi na żal okazany przez Karola Zielińskiego, dymisyjonowanego podpułkownika, wyrokiem sądu na jednoroczne więzienie ciężkie skazanego, tudzież przez wzgląd na żeńnienie jego, iż do przyjęcia tytułu wice-przesa nieprawego rządu w Zakroczymiu wznowionego, przymuszony był groźbami powstańców; szczególniej zaś na okoliczność, że pomieniony Zieliński wkrótce po opuszczeniu służby w ich szeregach odnowił przysięgę na wierność nam i stawił się przed sądem; udzielone mu zostaje od nas najlaskawiej przebaczenie i tenże uwolniony jest od wyrzeczonej przeciw niemu przez sąd kary.

8) Co się dotyczy innych winowajców, w liście obok załączonej wymienionych, którzy po uśmierzeniu rokoszu skryli się, będąc obwinieni o zbrodnię z pod amnestyi, manifestem naszym udzielonej, wyłączone, a wezwani po dwakroć stosownie do art. 65 postanowienia naszego z dnia 13. lutego 1832. r. do stawienia się przed sądem na wyznaczony termin, tego nie dopełnili, i którzy następnie na mocy wykrytych przez śledziwo dowodów przekonywających o ich ciężkich zbrodniach i przestępstwach, przez sąd pomieniony sądzeni byli, i na zasadzie kodexu karnego Królestwa Polskiego przezeń skazani, a w szczególności wyliczeni w rzezonęj liście, pierwsi dwiecie czterdzieści dziewięć winowajców na karę śmierci przez powieszenie na szubienicy, następni po nich dziewięciu na karę miecza, pozostali zaś

wiedniu na warowne i ciężkie więzienie, ze wszystkiemi skutkami, jakie podobne kary, według prawa, za sobą pociągają, mieć chcemy, aby przy pozbawieniu tychże winowajców wszelkich praw, jakie każdemu z nich służyły, zawyrokowane przeciw nim kary śmierci jakoteż więzienia, zastąpione były dla nich wszystkich w liście wyszczególnionych, wywołaniem na zawsze z Królestwa Polskiego i z innych podwładnych nam ziem cesarstwa naszego. Jeżeliby zaś który z tych winowajców, jawno lub potajemnie w granice cesarstwa lub królestwa kiedykolwiek powrócił, takowy ulędz ma skutkom wydanego przeciw niemu wyroku sądu podług całej surowości polowego prawa kryminalnego armii czynnej.

9) Dalsze śledztwa do wysłedzenia wszelkich początków byłego rokoszu i do wykrycia innych uczestników tegoż dążące, jak również poszukiwanie osób podejrzanych o uczestnictwo w zbrodniach politycznych, mają być odąd zanieschane i żadne nadal nowe w tym względzie czynności w drodze kryminalnej rozpoczynane nie będą. Oddzielny sąd kryminalny zostanie zwinięty; akta zaś jego w należyтым porządku oddane być mają, gdzie wypada; względem czego namiestnikowi naszemu w Królestwie Polskiem pozostawia się wydanie stosownych rozporządzeń.

10) Wykonanie niniejszego rozkazu naszego, który wraz z załączoną przy nim listą, ma być w Dzienniku praw umieszczony, namiestnikowi naszemu w Królestwie Polskiem, naczelnie dowodzącemu czynną armiją, generałowi feldmarszałkowi księciu Warszawskiemu, hrabi Paszkiewiczowi Erywańskiemu, radzie administracyjnej i oddzielnemu sądowi kryminalnemu, w czym do kogo należy, polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia 4/16go września 1834 roku.

(Podpisano) M I K O Ł A J.

przez cesarza i króla.

Minister sekretarz stanu.

W zastępstwie pomocnik ministra,

(Podp.) Ig. Turkułł.

Za zgodność.

Sekretarz stanu przy radzie administracyjnej,
J. Tymowski.

(Listę imienną winowajców, do których odnosi się ustęp 8 postanowienia jego ces. król. mości, z dnia dzisiejszego, umieścimy później.)

Rossyja.

— Z Petersburga d. 27. wrześ. (9.) paźdź. —

Piszą z Moskwy pod 17. września: Dnia 15.

b. m. n. cesarz jmc był w petropawłowski i golicyńskim szpitalu, gdzie za znaleziony porządek raczył wynurzyć zadowolenie. Z tamtąd j. c. m. pojechał oglądać zamek aleksandrowski i były dom Apraxina, gdzie ma być umieszczony aleksandrowski instytut.

Wieczorem dnia tegoż, w części jazujskiej, w domie kupcowej Larionow, przez nieostrożność człowieka, który wszedł ze świecą do mezoninu, gdzie złożona była wielka ilość waty, wybuchnął ogień i w mgnieniu oka cały mezonin objęty został płomieniem. N. pan przy był w samym początku pożaru, który się skończył na spaleniu się samego tylko mezoninu. Czynność i zręczność policyi uwieńczona zostały oświadczeniem zadowolenia, wyrzeczonym przez samego monarchę, sprawującemu obowiązki oberpolicmajstra, niezmordowanemu generałmajorowi Cyńskiemu i jego pomocnikom. Wszyscy żołnierze policyjni otrzymali nagrody.

Ciemność slotnego wieczora nie przeszkodziła większej części ludności zebrać się dla oglądania i w tym razie n. pana. Wszyscy ci snęli się dokoła monarchy i po ustaniu pożaru biegli za koczem, przeprowadzając go do samego pałacu. — Ruskie hurra! rozległo się wszędy.

Dnia 16. b. m. w niedzielę j. c. m. słuchał mazy św. w cerkwi pałacowej. — Z rana zwiędził tutejszy dom wdowi, a wieczorem zaszczycił swą obecnością teatr ruski.

Cesarz jmc, z powodu jesienniej pory nie chcąc zatrzymywać wojsk 3go odwodowego korpusu jazdy, których przegląd był oznaczony w Orle na początku października, 16go września puścił się w podróż z Moskwy na Kalugę, do Orła.

Do Kalugi przybył n. pan 17go września; 18go przyjąwszy przedstawiającą się szlachtę i kupców, udał się do cerkwi soborniej; potem oglądał szpital miejski, dobroczynne zakłady urzędu powszechniej opieki, penaję szlachezną, więzienie, i wszędzie ze znalezionego porządku był zadowolonym, potem oglądał miejscowy park artyleryi.

O 11tej wieczorniej j. c. mość odjechał do miasta Orła, gdzie pomyślnie stanął 19. ogodzinie 6tej wieczorem.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Sargino, der Zögling der Liebe*; opera we 2ch aktach.

Teatr polski. — Jutro: *Śluby z rozkazu króla*, komedia w 4 aktach.